

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ УЧНІВ НА УРОКАХ УКРАЇНСЬКОЇ ЛІТЕРАТУРИ ТА ЗАРУБІЖНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Перевіряємо рівень сформованості предметних компетенцій упродовж навчання (формувальне оцінювання) і наприкінці вивчення теми (контрольне оцінювання). Аналогічно контролюємо формування організаційно-діяльнісних умінь і ставлень. В умовах компетентнісного, як і особистісно зорієнтованого, навчання процес оцінювання результатів навчальної діяльності має свої особливості. Об'єктом оцінювання стають: а) предметні знання, уміння, навички; б) загальнонавчальні знання, уміння, навички; в) розвиток суб'єктності. Окрім зовнішньої форми (контрольне оцінювання: компетентнісно зорієнтовані завдання, тести), функціонує внутрішнє (формувальне) оцінювання: есей, папка успіху (портфоліо), само- і взаємооцінювання, словесне оцінювання. Розширюється шкала оцінювання: а) узвичаєна бальна система; б) рівень сформованості (високий, достатній, середній, низький); в) частота вияву певної ознаки (завжди, часто, інколи, ніколи). Якщо для визначення сформованості предметних і загальнонавчальних знань і вмінь застосовуємо бальну систему, то для досвіду діяльності й ціннісних орієнтацій – індикатори сформованості: рівень, частота вияву певної якості.

Рівень	Індикатори сформованості	
	Досвід діяльності	Ціннісне ставлення
Початковий	Відтворення інформації з пам'яті. Робота з допомогою вчителя	Ставлення до читання від байдужого до нейтрального. Мотивація – зовнішня негативна. Немає прагнення до читацького вдосконалення, організаційно-діяльнісні вміння не сформовані; не усвідомлює значення читання для особистісного розвитку
Середній	Застосування знань і вмінь у типових ситуаціях, у роботі зі знайомим текстом, дія за алгоритмом, за зразком під керівництвом учителя	Ставлення до читання від нейтрального до позитивного. Мотивація – зовнішня позитивна. Розуміє потребу читацького й особистісного самовдосконалення, практичні кроки здійснює безсистемно
Достатній	Застосування знань і вмінь у нетипових ситуаціях, робота зі знайомим текстом самостійно, з незнайомим текстом самостійно або з консультацією вчителя	Ставлення до читання позитивне. Мотивація – внутрішня. Усвідомлює значення читання для особистісного розвитку. Є прагнення до читацького й особистісного самовдосконалення, робить практичні кроки для цього
Високий	Створення нового навчального продукту, навчання за індивідуальною програмою	Ставлення до читання позитивне. Мотивація – внутрішня. Усвідомлює важливість читацьких предметних і загальнонавчальних умінь для особистісного зростання. Постійно працює над читацьким і особистісним самовдосконаленням

Оцінювати рівень сформованості предметних читацьких умінь можна двома способами. 1. Учні пропонуємо систему запитань і завдань (репродуктивні, пошукові, творчі). Кожне з них має свою «вагу». Кількість завдань добираємо таким чином, щоб сума балів

дорівнювала 12. Можлива пропорційність завдань різних рівнів така: репродуктивні – 10%; функціональні – 15%; евристично-пошукові – 50%; творчі – 25%. 2. Систему запитань і завдань формуємо з розрахунку максимального охоплення вмінь, що підлягають перевірці. Кожне запитання також має свою «вагу». Бали підсумовуємо, визначаємо процентне відношення до максимально можливої кількості, яке переводимо в оцінку за схемою:

% правильних відповідей	Рівень навчальних досягнень за чинною системою оцінювання	Традиційний ба
50-59	Початковий	1-3
60-69	Середній	4-6
70-89	Достатній	7-9
90-100	Високий	10-12

Ведення зошитів оцінюють від 1 до 12 балів щомісяця протягом семестру і вважається поточною оцінкою, що зараховують до найближчої тематичної. Під час перевірки зошитів урахують наявність різних видів робіт, грамотність, охайність, уміння правильно оформити роботи.

У разі відсутності учня на уроках протягом місяця рекомендуємо в колонці за ведення зошита зазначати н/о (нема оцінки).

Тематичні й семестрові оцінки

Тематичну оцінку виставляють на підставі поточних оцінок з урахуванням контрольних робіт.

Семестрову – на основі тематичного оцінювання та результатів оцінювання певного виду діяльності: говоріння (діалог, усний переказ, усний твір) або читання вголос.

Якщо дитина прохворіла частину семестру, пропустила, наприклад, одну тематичну, не має оцінки за якийсь вид мовленнєвої діяльності, то оцінка за семестр виводиться на розсуд учителя в залежності від динаміки особистих навчальних досягнень учня (учениці), важливості пропущеної теми чи теми, за яку учня (ученицю) атестовано, - (тривалість вивчення, складність змісту, ступінь узагальнення матеріалу). За таких умов оцінка за семестр може бути такою, як тематична (якщо вона одна), або знижена на кілька балів (на розсуд учителя).

Річне оцінювання здійснюється вчителем на основі семестрового. Округлення балу у бік збільшення чи зменшення педагог робить на власний розсуд, враховуючи динаміку в засвоєнні знань учнем.